گذر

قاسمی:

برخی چاه‌های نفت تحلیل رفته‌اند

■ **فارس:** وزیر نفت گفت: هم‌اکنون بیش از ۱۰۰ سال است که از عمر صنعت نفت در ایران می‌گذرد و در طول این مدت برخی از چاه‌های نفتی دیگر رمق سابق را ندارند. «رستم قاسمی» در مراسم امضای تفاهمنامه تشکیل کنسرسیوم دانشگاهی ازدیاد برداشت، گفت: یکی از مهم‌ترین مباحث در حوزه صنعت نفت کشور مربوط به ازدیاد برداشت از مخازن نفتی و گازی است. وزیر نفت افزود: هم‌اکنون ویژگی مخازن ایران به سویی پیش می‌رود که این نیاز بیش از پیش به چشم می‌خورد و باید هرچه سریع‌تر برای ازدیاد برداشت از مخازنی که نیمه دوم عمر خود را سپری می‌کنند فکری کرد. وی با اشاره به اینکه هم‌اکنون به طور میانگین ضریب بازیافت مخازن نفتی ایران ۲۵درصد است، گفت: براساس برنامه پنجم توسعه باید یک‌درصد به ضریب بازیافت مخازن نفتی و گازی افزوده شود.

درآمد ۸۰۰میلیارد دلاری در نفت

■ **ایسنا:** با اجرای بزرگ‌ترین پروژه تحقیقات شرکت ملی نفت ایران در زمینه افزایش ضریب برداشت از مخازن نفت و گاز کشور ۷۰۰ تا ۸۰۰میلیارد دلار درآمد عاید کشور خواهد شد. «احمد قلعه‌بانی»، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران گفت: با سرمایه‌گذاری عملیاتی حدود ۷۶میلیارد دلاری در زمینه افزایش ضریب برداشت از مخازن نفت و گاز کشور حدود ۸/۵میلیارد بشکه به تولید نفت و گاز کشور افزوده خواهد شد که درآمد حدود ۷۵۸میلیارد دلاری را به ارمغان خواهد آورد. وی با اشاره به ماده ۳۰ قانون پنجم توسعه مبنی بر افزایش ضریب برداشت یک‌درصدی سالانه گفت: در حال حاضر متوسط ضریب برداشت از مخازن نفت کشور ۲۵/۴درصد است که به طور مشخص ضریب برداشت نفت از مخازن خشکی کشور ۲۶/۹۷ و دریا ۷/۰۹درصد است. وی با اشاره به اینکه باید سالانه یک‌درصد به این ضریب افزوده شود، گفت: این درحالی است که ۲۵درصد زمان برنامه را برای رسیدن به این عدد از دست داده‌ایم. به گفته قلعه‌بانی، متوسط ضریب برداشت از مخازن گازی کشور در دریا ۷۷/۴۹ و خشکی ۷۱/۸۵درصد است که این ارقام باید ۱۷درصد افزایش یابد.

آغاز مذاکرات صادرات گاز ایران به یونان

■ **فارس:** به دنبال موافقت رسمی دولت ترکیه با ترانزیت گاز ایران به اروپا دور جدیدی از گفت‌وگوها برای صادرات گاز ایران به یونان این هفته در آتن برگزار خواهد شد. پس از اعلام موافقت رسمی دولت ترکیه با ترانزیت گاز ایران به اروپا، دور جدیدی از گفت‌وگوها برای صادرات گاز ایران به یونان این هفته در آتن برگزار خواهد شد. مقدمات صدور گاز ایران به اروپا در حالی فراهم شده که مذاکرات احداث خط لوله انتقال گاز نابوکو با شکست مواجه شده و برخی شرکت‌های اروپایی مجبور شده‌اند به طور رسمی تقاضای واردات گاز از ایران را مطرح کنند. خط لوله نابوکو، قرار بود به منظور کاهش وابستگی اروپا به گاز روسیه، از ارزروم ترکیه تا بامگارتن اتریش احداث شود. در همین حال، جواد اوجی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران نیز در اواخر آوریل اظهار داشت، ترکیه آمادگی خود را برای ترانزیت گاز ایران به اروپا اعلام داشته است. وی ادامه داد: «خط لوله فعلی انتقال گاز به ترکیه ظرفیت کافی را برای صدور روزانه ۳۶میلیون متر مکعب گاز طبیعی داراست.»

تراز تجارت گاز ایران منفی است

■ **مهر:** با رشد ۳۱درصدی واردات گاز از ترکمنستان، تراز تجارت گاز ایران در حالی منفی شده است که در سال‌های اخیر شرکت گاز به‌جای ساخت پالایشگاه‌های جدید، بیش از ۱۰میلیارد دلار برای ساخت لوله و خطوط انتقال گاز هزینه کرده است. در حال حاضر هر چند ایران عنوان دومین دارنده ذخایر گاز طبیعی جهان را با ذخیره ۳۳ تریلیون متر مکعبی در جهان یدک می‌کشد اما جایگاه کشور در تجارت جهانی گاز به هیچ عنوان در حد و اندازه ذخایر گازی نیست. در شرایط فعلی سهم ایران در تجارت جهانی گاز طبیعی به دودرصد هم نمی‌رسد و این در حالی است که کشورهایی همچون ترکمنستان و قطر با وجود در اختیار داشتن ذخایر گازی کمتر از ایران از جایگاه قابل قبول‌تری در بازار و تجارت بین‌المللی این حامل انرژی پاک برخوردار هستند. آمارهای رسمی شرکت ملی گاز حاکی از آن است که سال گذشته به طور متوسط روزانه بیش از ۳۲میلیون مترمکعب و در مجموع نزدیک به ۱۲میلیارد مترمکعب گاز طبیعی از کشورهای ترکمنستان و جمهوری آذربایجان وارد کشور شده است؛ به عبارت دیگر سال ۱۳۹۰ واردات گاز طبیعی ایران حدود ۳۱درصد نسبت به سال ۱۳۸۹ رشد داشته است. با این وجود سال گذشته به طور متوسط روزانه ۲۵/۹میلیون متر مکعب و در مجموع ۹میلیارد مترمکعب گاز توسط ایران به کشورهای ترکیه و ارمنستان صادر شده است که صادرات گاز کشور حدود ۱۱درصد در مقایسه با سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است. در مجموع برآیند آمارهای شرکت گاز نشان می‌دهد که ایران سال گذشته در قبال صادرات ۹میلیارد متر مکعب گاز حدود ۱۲میلیارد مترمکعب گاز طبیعی وارد کرده است که این اعداد و ارقام از منفی شدن تراز تجارت گاز کشور حکایت دارد. براساس اهداف کلان برنامه پنجم توسعه باید ظرفیت روزانه صادرات گاز طبیعی ایران تا سه سال آینده به ۱۰۰میلیون متر مکعب در روز افزایش یابد؛ به عبارت دیگر تا سال ۱۳۹۳ باید صادرات گاز ایران چهار برابر شود.

نگاهی به تحولات مدیریتی در دولت و ماجرای تعویق فاز دوم یارانه‌ها

تکنیک یا تاکتیک

شرق: اتفاقاتی که این روزها در حوزه اقتصاد رخ می‌دهد هر چند که ماهیت اقتصادی دارد اما کارشناسان این تمایل را از خود نشان می‌دهند که آنها را به پای ماجراهای سیاسی بگذارند. اینکه چرا هر ماجرایی در حوزه اقتصاد طعم سیاسی می‌گیرد، پرسشی است که بدون شک مسوولان دولتی باید پاسخی مناسب برای آن ارایه بدهند. چند سال گذشته نحوه عملکرد مسوولان دولتی در حوزه اقتصاد به گونه‌ای بوده که منتقدان و حتی حامیان دولت نیز در بسیاری از مواقع این کارکردهای اقتصادی را به پای بدهبستان‌های سیاسی نوشته‌اند. البته این تنها بخشی از ماجراست، کارشناسان اقتصادی از سوی دیگر برخی از سیاست‌گذاری‌های عجولانه و اجرای پرشتاب برخی از طرح‌های اقتصادی را در چند سال گذشته این‌گونه تحلیل کرده‌اند که مدیران اقتصادی بر حسب نیازهای اقتصادی دولت سیاست‌گذاری و سپس اجرا کرده‌اند. بدون تعارف اما رسانه‌ها از نقطه بیرونی به این گفتارهای اقتصادی نگاه کرده‌اند، هر چند که در بسیاری از مواقع رسانه‌ها با عنوان متهمان اصلی گرفتاری‌های اقتصادی معرفی شده‌اند ولی در نهایت مدیران اقتصادی در بدنه دولت حتما می‌دانند که رسانه‌های داخلی نقشی در جهت‌گیری پیکان اقتصادی کشور ندارند. به این مساله از آن رو باید پرداخت که تحلیل‌هایی از این دست نیز به پای سیاه‌نمایی رسانه‌ای گذاشته نشود چون در چند سال گذشته مسوولان دولتی تا وزن اختیار اقتصاد را در دست داشته‌اند و کارشناسان نیز بر حسب نگاه کارشناسی خود همواره تمایل داشته‌اند که برخی از اتفاقات اقتصادی را به پای سیاست بگذارند. این مساله در چندروز گذشته نیز شکل گرفته است و باز هم در گوشه و کنار شنیده می‌شود که صاحب‌نظران می‌گویند باز هم سیاست پا در حوزه اقتصاد دراز کرده است.

نخستین مولفه برای این تحلیل خاموش‌شدن آتش‌تند دولت برای اجرای فاز دوم هدفمندسازی یارانه‌ها است. در چندماه گذشته آنقدر مدیران اقتصادی دولت بدون توجه به نگرانی کارشناسان برای اجرای فاز دوم یارانه‌ها عجله داشتند که برای صاحب‌نظران هیچ شکی باقی نمانده بود که یک زلزله اقتصادی در راه است اما حالا یک مرتبه دولتی‌ها نه‌تنها اجرای فاز دوم یارانه‌ها را به زمانی نامعلوم موکول کرده‌اند بلکه از سوی دیگر دبیر ستاد هدفمندی یارانه‌ها را نیز به صندوق توسعه ملی فرستاده‌اند تا شاید نشان دهند که ماجرای یارانه‌ها مثل سابق از درجه اهمیت برخوردار نیست و نیاز به مدیریت متمرکز و ویژه ندارد. این البته تنها یک تحلیل است که کارشناسان ارایه می‌دهند و بر این باورند که یا علتی سیاسی دارد یا بهانه‌ای برای غلبه بر بودجه مصوب مجلس است. در چندروز گذشته بارها مدیران دولتی از نمایندگان هشتمین دوره مجلس برای تغییر خواست محمود احمدی‌نژاد در بودجه گله کرده‌اند. دیروز نیز اما یک‌بار دیگر وزیر اقتصاد از تعویق حتمی اجرای فاز دوم یارانه‌ها خبر داد و به گله رییس‌جمهوری از بودجه ۹۱ نیز اشاره کرد.

البته شمس‌الدین حسینی دیروز به این نکته نیز اشاره کرد که ان‌شاءالله فاز دوم به‌موقع اجرایی می‌شود اما نگفت «این به‌موقع اجرا شدن» چه جغرافیای زمانی در دولت دارد. تا به اینجای کار برخی از دست‌اندرکاران اقتصادی بر این باورند که هیچ بعید نیست دولت یک‌مرتبه و بدون هماهنگی اقدام به اجرای فاز دوم کند. بر اساس قانون دولت باید از روز نخست خرداد فاز دوم را اجرایی می‌کرد. به باور این گروه از فعالان اقتصادی عدم اجرای فاز دوم یا این اظهارنظرها که اجرای فاز دوم به تعویق افتاده است تضمین‌کننده عدم اجرای فاز دوم نیست. موسی‌الرضا ثروتی، نماینده نهمین دوره مجلس نیز این مساله را تایید می‌کند. او به شرق می‌گوید: «اصلا نباید حرف دولتی‌ها را ملاک قرار داد. دولت مجاز است و باید فاز دوم از اول خرداد اجرا می‌شد. زمان زیادی از اول خرداد نگذشته امکان دارد دولتی‌ها یک‌مرتبه فاز دوم را اجرایی کنند.»

از سوی دیگر اما یک اتفاق دیگر رخ داده، برخی از آگاهان اقتصادی بر این باورند که هیچ ترفند سیاسی در کار نیست بلکه دولت کاملا بر اساس یک ترفند اقتصادی به بودجه ۹۱ اعتراض می‌کند و فاز دوم یارانه‌ها را نیز به بایگانی فرستاده است. بر اساس برداشت این گروه از صاحب‌نظران، اجرای نامناسب فاز اول یارانه‌ها دولت را به این نتیجه رساند که با اجرای فاز دوم محبوبیت اجتماعی دولت می‌تواند در آخرین سال دولت دهم با خلل مواجه شود برای همین ترفندهای اقتصادی دولت با اعتراض به بودجه ۹۱ از سویی و تغییر تحولات مدیریتی از سوی دیگر کلید خورد. در همین رابطه عباسعلی نورا، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس هشتم به شرق می‌گوید: «هر گونه تعلل در اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها، خدشه به کار بزرگی است که آغاز شده و اگر اجرای آن رها شود برنامه شکسته و بسته‌ای خواهد شد که نتایج جبران‌ناپذیری دارد.» وی ادامه می‌دهد: «اگر دولت در اجرای به‌موقع طرح تعلل کند، در باقی سال قیمت‌ها به صورت فوق‌العاده افزایش خواهد یافت که اقتصاد کشور پاسخگوی آن نخواهد بود و بازتاب‌های اجتماعی را به همراه می‌آورد.»

وی ادامه می‌دهد: «دولت منتقد مصوبه مجلس است و می‌گوید آنچه مصوب شده با نظر دولت فاصله بسیاری دارد اما باید به این امر توجه کرد که اگر مجلس پیشنهاد دولت مبنی بر اعتبار ۱۳۵ هزار میلیارد تومانی را برای فاز دوم هدفمندی می‌پذیرفت، با توجه به عملکرد دولت در درآمد سال ۹۰ هدفمندی یارانه‌ها که رقم ۲۸ هزار میلیارد تومانی را نشان می‌دهد، دولت باید برای تامین اعتبار پیشنهادی قیمت‌ها را چهار برابر می‌کرد که جامعه کشش این میزان افزایش را ندارد.»

نورا خاطرنشان می‌کند که پیشنهاد دوم دولت اعتبار ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی بود که تامین این اعتبار نیز بیش از کشش جامعه بود. بر همین اساس مجلس رقمی را که نزدیک به رقم سال گذشته بود مصوب کرد و درآمد ۶۶ هزار میلیارد تومانی را مصوب کرد تا اجرای قانون به صورت نرم باشد نه شوک اقتصادی. اما به نظر می‌رسد که نظر دولتی‌ها شوک اقتصادی است و می‌خواهند راه پنج ساله‌ای را که قانون مصوب کرده یک ساله طی کنند که این امر با روح قانون مغایر است. وی با اشاره به اینکه اگر دولت سال نخست اجرای طرح را بر طبق قانون حرکت کرده و اصلاح ۲۰درصدی قیمت‌ها را اجرایی کرده بود امسال کار راحت‌تری را در مقابل داشت، تصریح می‌کند که با عدم اجرای فاز نخست بدون توجه به قانون کار دشوار شد و به این ترتیب دولت مجبور است برای اجرای فاز دوم و تحقق درآمدهای مصوب، اصلاح صددرصدی قیمت‌ها را در پیش بگیرد که همگان می‌دانیم جامعه کشش این میزان را ندارد. وی در ادامه با تاکید بر اینکه در این خصوص نظری شخصی دارد، می‌گوید: «به نظرم، دولت اکنون متوجه شده که اگر قیمت‌ها را صددرصد افزایش دهد تا به رقم‌های مصوب در بودجه برسد، جایگاه خود و نیز محبوبیت را از دست خواهد داد و بر همین اساس مغایرت پیشنهادات خود با مصوبه مجلس را بهانه کرده تا اجرای فاز دوم را به تاخیر انداخته یا اصلا اجرا نکند و بگذارد برای دولت‌های آینده که این امر اثرات سوئی را به همراه خواهد داشت که جبران‌ناپذیر است.»

اظهارنظرها اما درباره رفتار اقتصادی دولت بسیار زیاد است و کارشناسان نیز همواره با شک به پس‌زمینه‌های اقتصادی دولت نگاه می‌کنند. اینکه چرا باید چنین ظنی به مناسبات اقتصادی دولت وجود داشته باشد پرسشی است که به نظر می‌رسد فقط مدیران اقتصادی دولت باید پاسخی برای آن ارایه دهند.

نبض بازار نامنظم می‌زند

ارز	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
دلار آمریکا	۱۷۲۳	+۳
یورو	۲۲۱۰	+۲۰
پوند انگلیس	۲۷۶۰	+۲۰
دلار کانادا	۱۷۵۵	+۵
یکصد ین ژاپن	۲۱۸۰	+۲۰
درهم امارات	۴۷۸	+۳
لیر ترکیه	۹۷۰	–

شرق: دیروز در بازار ارز باز هم قیمت‌ها به دنبال نوسان اخیر دوباره گران شد تا تقریبا همه به این نتیجه برسند که بازار هیچ ثباتی ندارد و مشتری‌ها هم به همین اندازه سرگردان هستند. قیمت دلار بعد از یک دوره ثبات در زمستان گذشته همزمان با آغاز روزهای بهاری ۹۱ توفان‌زده به نظر می‌رسید. این سرگردانی در یک ماه اخیر هم مشهودتر از همیشه بود چون اصولا نه حرفه‌ای‌ها و نه آماتورهای بازار نمی‌دانند مسیر آتی قیمت‌ها به کدام سو خواهد بود. به هر حال دیروز در چهارراه استانبول در شرایطی که قیمت دلار تا هزار و ۸۰۰تومان هم پیش رفته و به هزارو۷۲۰ تومان عقب‌نشینی کرده بود، دوباره قد کشید اما در نیمه دوم روز تب و تاب اولیه فرو نشست تا دلار تنها با سه تومان افزایش به معاملات هشتمین روز خردادماه پایان دهد. این رشد البته در مورد یورو و پوند شدیدتر بود. پوند واحد پول انگلیس دیروز در بازار آزاد دوهزار و۷۵۰ تومان خریداری می‌شد و دوهزار و ۷۶۰تومان فروش می‌رفت. یعنی ۲۰ تومان بیشتر از روز پیش از آن. یورو واحد پول توفان‌زده اروپا هم دوهزار و ۱۹۰تومان در هنگام خرید ارزش داشت و دوهزار و ۲۲۰تومان در هنگام فروش. به هر حال پرواضح است که در بازار ارز، ریال ایران حال و روز خوبی ندارد حتی اگر رییس کل بانک مرکزی معتقد باشد گرانی دلار آن‌هم در شرایطی که قیمت همه چیز در حال افزایش است عجیب به نظر نمی‌رسد. بهمنی می‌گوید نباید این انتظار را داشته باشیم که نرخ دلار پایین بماند، در حالی که قیمت نفت حدود ۲۰درصد افزایش یافته است! البته این استدلال از نظر بسیاری از کارشناسان منطقی به نظر نمی‌رسد چون اصولا هر گرانی در بخش کالا و خدمات در اقتصاد ایران با افزایش قیمت دلار کلید می‌خورد. به گفته کارشناسان، سیاست بانک مرکزی در کنار برخی از عوامل و شاخص‌های اقتصادی بر افزایش نرخ دلار بسیار تاثیرگذار بوده، این در حالی است که به نظر می‌رسد اگر این بانک به دنبال راهکار مناسبی نباشد، باید باز هم شاهد افزایش قیمت ارز باشیم. البته باید پذیرفت که بخشی از این افزایش‌ها نیز به آثار روانی در جامعه هم برمی‌گردد. چون زمانی که تقاضا بالا رود، عرضه هم کم می‌شود. اگر بانک مرکزی می‌تواند، دلار عرضه کند تا تقاضا کم شود و قیمت‌ها به تعادل برسد.

سکه دوباره گران شد

طلاو سکه	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
طرح قدیم	۶۶۵۰۰۰	+۶۰۰۰
طرح جدید	۶۵۶۰۰۰	+۷۰۰۰
نیم‌سکه	۳۲۹۰۰۰	+۳۰۰۰
ربع‌سکه	۱۸۳۰۰۰	+۱۵۰۰
سکه یک گرمی	۱۰۴۰۰۰	+۱۰۰۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۶۷۰۶۰	+۶۹۰
یک اونس طلا (دلار)	۱۵۷۷	+۷

شرق: حال و هوای بازار طلا و سکه مدتی است که مبهم و ابری است.

در بازار جهانی اکثر افراد باور دارند که روزهای رویایی بازار طلا پشت‌سر گذاشته شده و ممکن است بهای طلا تا ۱۱۰۰ دلار نیز کاهش یابد اما تجربه ۱۵ سال گذشته نشان می‌دهد که اگر بهای طلا از اواسط فوریه (بهمن‌ماه سال خورشیدی) تا تابستان دچار روند نزولی شود دوباره با آغاز ماه اکتبر (مهرماه سال خورشیدی) روند صعودی را در پیش می‌گیرد. به هر حال به نظر می‌رسد اتفاقات اتحادیه اروپا و توافقات صورت گرفته در نهایت به نفع بازار طلا باشد و تا تعیین و تکلیف انتخابات ماه آینده یونان همچنان فشارها بر بازار کالا ادامه یابد و تا مشخص شدن وضعیت انتخابات یونان در ۲۸ مرداد طلا در محدوده قیمتی ۱۵۲۰ دلار تا ۱۵۳۰ دلار مبادله شود. اما در بازار داخلی عوامل دیگری هم در فرمول قیمت‌گذاری سکه در بازار آزاد تاثیر می‌گذارد؛ از سیاست‌های بانک مرکزی گرفته تا ریسک‌های سیستماتیک. دیروز رییس کل بانک مرکزی خبر داد که امکان تزریق بیش از سه‌میلیون قطعه سکه مازاد به بازار وجود دارد. این به آن معناست که بانک مرکزی کماکان امیدوار است با تزریق سکه، حجم تقاضا را مهار کند. محمود بهمنی با بیان اینکه یکی از وظایف بانک مرکزی دخالت و تنظیم بازار سکه و ارز است، اظهار داشت: بانک مرکزی آمادگی عرضه ۹میلیون و ۶۰۰هزار سکه پیش‌فروش را داشت که حدود سه‌میلیون قطعه سکه تبدیل به اوراق یا به بانک فروخته شد که این تعداد هم‌اکنون در بانک مرکزی موجود است. بهمنی به سرمایه‌گذاران گفت: سرمایه‌گذاری میان‌مدت و بلندمدت روی ارز و طلا ریسک‌پذیر است. به گفته او، نوسان‌های نرخ سکه در حالی است که نرخ جهانی طلا در بازارها تغییر چندانی نداشته و به همین دلیل می‌توان نوسانات را ناشی از مسایل سیاسی دانست. رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه نباید مسایل سیاسی به بازار ارز و طلا مرتبط شود، گفت: هر چند پایه تعیین قیمت سکه اونس جهانی و برخی از عوامل دیگر است، اما تقاضای کاذب منجر به رشد قیمت‌ها می‌شود. به هر حال دیروز در بازار سکه قیمت‌ها که روی مدار نوسان بالا و پایین می‌رفت، دوباره افزایش یافت، هر چند بخشی از این رشد قیمت‌ها در ادامه تعدیل شد و به تعادل رسید.

نزول روی شیب نه چندان تند

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
شاخص کل	۲۶۸۴۸/۷	-۵۶/۳
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۱۵۴۷/۱	-۵/۲
شاخص آزاد شناور	۳۳۸۶۷/۱	-۸۷/۴
شاخص بازار اول	۲۲۳۵۶/۳	-۴۹/۴
شاخص بازار دوم	۳۶۱۷۳/۸	-۵۷/۸
شاخص صنعت	۲۱۲۹۲/۷	-۵۹

شرق: دیروز در بورس تهران شاخص باز هم نای صعود نداشت؛ هر چند استقبال معامله‌گران از خرید سهام پرپتانسیل افزایش یافت تا حجم و ارزش معاملات رشد کند. در نتیجه معاملات روز گذشته تالار شیشه‌ای ۱۶۱میلیون و ۹۷۶هزار و ۶۳۲ برگه سهم و حق تقدم به ارزش ۴۹۴میلیارد و ۲۵۷میلیون و ۶۹هزار ریال در ۱۸هزار و ۷۲۲ نوبت معاملاتی دادوستد شدند. معاملات نمادهای مخابرات، فولاد مبارکه، سرمایه‌گذاری غدیر، گسترش نفت و گاز پارسیان، ملی مس، صنایع شیمیایی ایران، توسعه معادن روی، توسعه معادن و فلزات و ایران ترانسفو باعث شد شاخص کل ۵۶ واحد افت کند. در پایان معاملات این نماسنج به رقم ۲۶هزار و ۸۴۸ رسید. شاخص صنعت نیز با ۵۸ واحد افت به ۲۱هزار و ۲۹۲ رسید و شاخص ۵۰ شرکت فعال‌تر نیز پنج واحد پایین آمد. همچنین شاخص‌های بازار اول و دوم به ترتیب ۴۹ و ۵۷ واحد پایین آمدند. در پایان معاملات شاخص بازار اول ۲۲هزار و ۳۵۶ و شاخص بازار دوم نیز رقم ۳۶هزار و ۱۷۳ واحد را تجربه کرد. سرمایه‌گذاری سایپا هم با بیشترین تاثیر مثبت بر شاخص از افت بیشتر آن جلوگیری کرد. بیشترین حجم معاملات نیز در نمادهای سرمایه‌گذاری بهمن، توسعه معادن روی، سیمان فارس و خوزستان، حق تقدم صنایع لاستیک سهند، سرمایه‌گذاری صنعت بیمه، توسعه صنایع بهشهر، سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی، بانک ملت، مپنا و مخابرات انجام شد. همچنین نمادهای بانک ملت، سایپا، ایران ترانسفو، مپنا، گسترش نفت و گاز پارسیان، سرمایه‌گذاری غدیر، فولاد مبارکه، سرمایه‌گذاری سایپا، زامیاد و بانک پاسارگاد پربیننده‌ترین نمادهای بازار بودند. نمادهای سیمان خزر، نیروکلر، محورسازان ایران خودرو، سیمان هگمتان، سرمایه‌گذاری سایپا، سیمان کارون، سیمان شاهرود، سخت آژند، سیمان شرق و تکنوتار با بیشترین رشد قیمت صدرنشینی بازار دیروز را از آن خود کردند. همچنین اقبال بازار به نمادهای سیمان غرب، سرمایه‌گذاری سایپا، لیزینگ صنعت و معدن، سرمایه‌گذاری بهمن، سیمان دشتستان، سیمان مازندران، سیمان شاهرود، سیمان هرمزگان، فولاد خوزستان و سیمان اردبیل و آهک آذرشهر باعث شد که طولانی‌ترین صف‌های خرید در این نمادها تشکیل شود.

پرداخت ۲۰تا۳۳درصد دستمزد ۹۱ در تعطیلی

توقف تولید در ۲/۵ تا ۴ماه از سال!

مهر: ۲/۵ تا ۴ ماه دستمزد پرداختی به مشمولان قانون کار در سال ۹۱ مربوط به روزهای تعطیل می‌شود، با این حال ممکن است برخی تعطیلات پیش‌بینی‌نشده مانند آلودگی هوا، سرما و احتمال تعطیلی روزهای بین دو تعطیلی نیز به آن افزوده شود. افزایش بهره‌وری در تولید در حال حاضر یکی از مهم‌ترین نیازهای فضای کسب و کار کشور است که می‌تواند در سایه تحول بهره‌وری نیروی کار و بنگاه‌ها اتفاق بیفتد. اینکه کشور بتواند بخشی از رشد اقتصادی را از طریق ارتقای بهره‌وری نیروی کار و سرمایه محقق کند در برنامه‌های سالانه و همچنین پنج‌ساله مورد تاکید قرار می‌گیرد و در برخی موارد نیز برای آن‌درصد و سهم نیز تعیین می‌شود. با این حال، عوامل متعددی وجود دارد که به ادامه پایین بودن بهره‌وری در بنگاه‌ها و واحدهای تولیدی کشور دامن می‌زند که می‌توان به واردات بی‌رویه کالاهای خارجی و خروج تولیدات داخلی از چرخه رقابت، ناتوانی دولت و شبکه بانکی در ارایه تسهیلات مناسب به واحدها، افزایش یک‌باره هزینه‌های تولید، پایین ماندن دستمزد و حقوق دریافتی نیروی کار اشاره کرد. یکی از مسایلی که کمتر مورد توجه قرار گرفته و به کاهش روزهای کاری در تولید لطمه می‌زند، تعطیلات فراوانی است که در تقویم‌های سالانه کشور به چشم می‌خورد. مرکز پژوهش‌های مجلس در یک بررسی در فاصله سال‌های ۸۴ تا ۸۶ اعلام کرده بود که ۲۰درصد دستمزد پرداختی در ایران طی سال‌های مورد بررسی در روزهای تعطیلات رسمی کشور بوده و تولیدی در آن انجام نگرفته است. در تقویم سال ۹۱ نیز تعداد روزهای جمعه و تعطیلات رسمی در دیگر روزهای هفته ۷۲ روز است که این میزان به تنهایی نشان‌دهنده تداوم پرداخت دستمزد به نیروی کار در روزهای تعطیل سال است. ۷۲ روز تعطیلات سال ۹۱ نشان‌دهنده پرداخت دستمزد به نیروی کار در ۲۰درصد از کل روزهای سال است که حدود ۲/۵ ماه را شامل می‌شود و در آن تولید در نقطه صفر قرار دارد. علاوه بر آن، در صورت لحاظ کردن تعطیلی احتمالی پنجشنبه‌ها در برخی واحدهای تولیدی و صنعتی کشور، به تعداد روزهای تعطیل سال ۹۱ به میزان ۴۹ روز دیگر نیز افزوده می‌شود و به صورت کلی این تعداد روز از ۷۲ به ۱۲۱ روز و معادل چهار ماه افزایش می‌یابد. به صورت کلی بدون در نظر گرفتن احتمال تعطیل شدن برخی دیگر از روزهای سال ۹۱ که ممکن است به دلایلی مانند آلودگی هوا، سرما، تعطیل شدن روزهایی که بین دو تعطیلی قرار می‌گیرند و مواردی از این دست، در سال‌جاری حداقل ۷۲ روز و حداکثر ۱۲۱ روز تعطیل خواهد بود. هرچند نمی‌توان این تعداد روزهای تعطیل را به همه واحدها و بنگاه‌ها نسبت داد، اما در درصد قابل توجهی از واحدها این میزان تعطیلات در سال ۹۱ اتفاق می‌افتد که در آن خبری از تولید نخواهد بود.

نگاه به این میزان تعطیلات سال ۹۱ از منظر کارفرمایان و پرداخت‌کنندگان حقوق و دستمزد به مشمولان قانون کار به معنای پرداخت حداقل ۲/۵ ماه حقوق بدون تولید و حداکثر چهار ماه دستمزد بدون کار به افراد است.

خبر

اخراج چین از پروژه بلندترین سد جهان در ایران

■ **مهر:** وزیر نیرو از رد درخواست پیمانکار چینی برای احداث سد بختیاری خبر داد و گفت: درخواست مالی چینی‌ها پس از بررسی در کمیسیون دولت و بانک مرکزی رد شد و هم‌اکنون قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا احداث بلندترین سد بتنی جهان را انجام خواهد داد. «مجید نامجو» درخصوص آخرین اقدامات صورت‌گرفته در زمینه احداث سد بختیاری به عنوان بلندترین سد بتنی دو قوسی جهان در ایران، گفت: برای این پروژه اقداماتی از قبل صورت گرفته بود و قرار بود احداث آن توسط پیمانکار چینی دنبال شود. وزیر نیرو با بیان اینکه روش انتخاب پیمانکار خارجی برای پروژه‌ها مکانیزم مشخصی دارد، اظهار داشت: ابتدا قیمت پیشنهادی پیمانکار خارجی در وزارت نیرو بررسی می‌شود و سپس کمیسیون دولت آن را مورد بازبینی قرار می‌دهد که در صورت تایید پیمانکار وارد اجرا خواهد شد.

اعتراض سوپرمارکت‌ها به گرانی هزینه برق یخچال و سردخانه‌ها

■ **ایسنا:** مسوول اتحادیه سوپرمارکت و مواد پروتئینی تهران گفت: سوپرمارکت‌ها از گرانی هزینه برق یخچال و سردخانه‌ها شاکی هستند و بارها و بارها این اعتراض و شکایت را عنوان کرده‌اند، ولی تا به امروز نتیجه‌ای نداشته است. «سعید درخشانی» افزود: یکی از مشکلات این اتحادیه بحث یخچال و سردخانه سوپرمارکت‌هاست و با توجه به اینکه برق‌گران شده و از سویی متاسفانه هزینه برق برای سوپرمارکت‌ها به طور صنعتی محاسبه نمی‌شود، بنابراین مشکلاتی برای آنها به وجود آمده و از این موضوع شاکی هستند. وی با تاکید بر اینکه بارها و بارها به مجمع نامه زدیم که در این زمینه چاره‌ای بیندیشند، اظهار داشت: طبیعی است که مغازه‌داران باید هزینه‌های خود را به نوعی جبران کنند و مجبور می‌شوند یک‌سری از موادغذایی را نیاورند یا گران‌تر به فروش برسانند که همه این فشارها در نهایت به مردم تحمیل می‌شود. درخشانی گفت: با محاسبه صنعتی برق یخچال مغازه‌ها و سوپرمارکت‌ها طبیعی است که هزینه مغازه‌ها به نصف هم کاهش می‌یابد و همه این موضوع‌ها در نهایت منجر به کاهش هزینه و قیمت تمام‌شده می‌شود. وی همچنین با اشاره به موضوع شیر و با بیان اینکه شیر در مغازه‌ها و سوپرمارکت‌ها بسیار کمیاب شده است، ابراز داشت: متاسفانه تولیدکنندگان به میزان کافی شیر توزیع نمی‌کنند و شیر کمیاب شده است.

هشدار «نیکزاد» به ایجادکنندگان جو روانی در بازار مسکن

■ **ایسنا:** وزیر راه و شهرسازی ضمن هشدار به افرادی که بخواهند با ایجاد جو روانی اقدام به افزایش غیرمتعارف نرخ‌های مسکن و اجاره‌بها در کشور کنند از شروع ثبت‌نام متقاضیان برای ۷۵هزار واحد مسکونی مهر در شهر جدید پردیس در خردادماه خبر داد. «مهندس علی نیکزاد» با اشاره به اهمیت مسکن و تاثیر آن در مباحث امنیتی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی اظهار کرد: بخش مسکن از تاثیری ۳۰درصدی در کاهش میزان تورم برخوردار است و طی سال‌های گذشته میزان رشد قیمت مسکن همواره زیر نرخ تورم بوده که این امر بسیار قابل توجهی محسوب می‌شود. وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه وقتی صحبت از ساخت یک میلیون واحد مسکونی می‌کردیم خیلی‌ها معتقد بودند انجام چنین کاری ممکن نیست، تصریح کرد: در مقابل این اظهارات امروز به جایی رسیده‌ایم که تا پایان سال ۹۱ بنا داریم یک و نیم‌میلیون واحد مسکونی را به بهره‌برداری برسانیم و بسیاری از کشورها نیز مانند عراق، ترکیه، ونزوئلا و کشورهای آمریکای لاتین خواهان ساخت مسکن در کشورشان توسط انبوه‌سازان ایرانی هستند که انبوه‌سازان نیز باید از فرصت به وجود آمده نهایت استفاده را ببرند چراکه در غیراین صورت سایر کشورها فرصت را خواهند گرفت.

خودروهای نیم‌میلیاردتومانی در راه هستند

■ **ایسنا:** دفتر تعیین ارزش گمرک ایران با صدور بخشنامه‌ای ارزش پایه با تجهیزات مربوط به تعدادی از مدل‌های خودروهای شرکت پورشه را اعلام کرد. براین اساس بالاترین ارزش پایه مربوط به خودرو پورشه پانامرا توربو به قیمت ۲۰۸هزار و ۴۴۸ دلار تعیین شده است. این در حالی است که قیمت این خودرو در بازار ایران به حدود ۴۵۰میلیون تومان می‌رسد. بعد از این خودرو نیز کاین توربو با قیمت ۱۵۶هزار و ۱۷۵دلار و پانامرا 4S با قیمت ۱۵۰هزار و ۱۳۰ دلار در رده‌های بعدی قرار گرفتند. قیمت این دو خودرو نیز در بازار ایران بین ۴۲۰ تا ۴۵۰میلیون تومان است. همچنین ارزش پایه خودروهای باکستر، ۹۱۱ و پانامرا به ترتیب ۵۸هزار و ۱۲۳ دلار، ۱۱۹هزار و ۹۲ دلار و ۱۱۹هزار و ۲۳۸ تعیین شد. ارزش پایه کاین و دو مدل کاین S نیز به ترتیب ۷۹هزار و ۹۶۱ دلار، ۹۴هزار و ۵۵۰دلار و ۶۹هزار و ۲۷۹ دلار تعیین شده است. به گزارش ایسنا، شرکت خودروسازی پورشه آلمان چندی پیش از توقف صادراتش به ایران تحت فشارهای بین‌المللی خ